KOMMISSIONEN

Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om vissa rättsliga aspekter på den elektroniska handeln på den inre marknaden

(1999/C 30/04)

(Text av betydelse för EES)

KOM(1998) 586 slutlig — 98/0325(COD)

(Framlagt av kommissionen den 23 december 1998)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artiklarna 57.2, 66 och 100 a i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

i enlighet med det förfarande som anges i artikel 189 b i fördraget,

och av följande skäl:

(1) Syftet med Europeiska unionen är att skapa en allt fastare sammanslutning mellan de europeiska staterna och folken och att säkerställa ekonomiska och sociala framsteg. I enlighet med artikel 7 a i fördraget utgör den inre marknaden ett område utan inre gränser, där fri rörlighet för varor och tjänster liksom etableringsfriheten säkerställs. Utvecklingen av informationssamhällets tjänster på ett område utan inre gränser är ett viktigt medel för att undanröja de hinder som skiljer de europeiska folken åt.

(2) Den elektroniska handelns utveckling inom informationssamhället erbjuder stora möjligheter för sysselsättningen i gemenskapen, i synnerhet för de små och medelstora företagen, och den kommer att bidra till de europeiska företagens tillväxt och deras investeringar i innovation.

(3) Informationssamhällets tjänster omfattar en stor mångfald av näringsverksamheter, till exempel försäljning av varor via Internet. Det är inte enbart fråga om tjänster där det är möjligt att ingå avtal på elektronisk väg, utan också om tjänster som utgör led i en näringsverksamhet och som inte betalas av användarna, exempelvis de som består av tillhandahållande av information via Internet. Informationssamhällets tjänster omfattar också online-verksamhet via telefoni och telefax.

(4) Utvecklingen av informationssamhällets tjänster inom gemenskapen hämmas av ett antal rättsliga hinder för den inre marknaden vilka medför att etableringsfriheten och den fria rörligheten för tjänster hindras eller görs mindre tilltalande. Dessa hinder består i skillnader mellan nationell lagstiftning samt i den rättsliga osäkerheten om vilka nationella bestämmelser som är tillämpliga på dessa tjänster. I avsaknad av samordning och tillnärmning av lagstiftningen på de berörda områdena kan hindren motiveras enligt rättspraxis från Europeiska gemenskapernas domstol, varför det råder en rättslig osäkerhet om i hur stor omfattning medlemsstaterna får övervaka tjänster med ursprung i en annan medlemsstat.

(5) Med hänsyn till gemenskapens mål, till artiklarna 52 och 59 i fördraget och den sekundära gemenskapsrätten är det lämpligt att avlägsna dessa hinder genom samordning av viss nationell lagstiftning, inbegripet genom ett förtydligande av rättsliga be-

grepp på gemenskapsnivå, i den omfattning som krävs för att den inre marknaden skall fungera väl. Detta direktiv inriktas endast på några särskilda frågor som medför problem för den inre marknaden och direktivet är därför helt i överensstämmelse med subsidiaritetsprincipen så som den kommer till uttryck i artikel 3 b i fördraget.

(6) De åtgärder som föreskrivs i detta direktiv begränsas i enlighet med proportionalitetsprincipen till vad som är strikt nödvändigt för att den inre marknaden skall fungera väl. Där det är nödvändigt att ingripa på gemenskapsnivå och för att garantera att det verkligen inte finns några inre gränser för den elektroniska handeln på den inre marknaden, bör det genom direktivet säkerställas ett starkt skydd av de allmänna intressena, i synnerhet konsumentskyddet och skyddet av folkhälsan. I enlighet med artikel 129 i fördraget är hälsoskyddet en viktig del av gemenskapens övriga politik. Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av de rättsliga bestämmelser som är tillämpliga på leverans av varor i egentlig mening, och inte heller dem som är tillämpliga på andra tjänster än informationssamhällets tjänster.

(7) Syftet med detta direktiv är inte att fastställa särskilda bestämmelser på den internationella privaträttens område avseende tillämplig lag och behörig domstol, varför det inte påverkar de internationella konventionerna på området.

(8) Övervakningen av informationssamhällets tjänster bör ske vid verksamhetens källa för att säkerställa ett effektivt skydd av allmänintressena. Det är därför nödvändigt att se till att de behöriga myndigheterna svarar för detta skydd inte bara för medborgarna i det egna landet utan också för alla medborgare i gemenskapen. För att effektivt trygga den fria rörligheten för tjänsterna och rättssäkerheten för tjänsteleverantörerna och tjänsternas användare bör dessa tjänster endast vara underkastade rättsordningen i den medlemsstat där tjänsteleverantören är etablerad. För att stärka det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna är det viktigt att klart ange detta ansvar för medlemsstaten där tjänsterna har sitt ursprung.

(9) Tjänsteleverantörens etableringsort bör fastställas i enlighet med domstolens rättspraxis. När det gäller ett företag som tillhandahåller tjänster via en webbplats är dess etableringsort inte där utrustningen för webbplatsen finns eller den ort från vilken det går att nå webbplatsen. När en och samma tjänsteleverantör är etablerad på flera platser är den behöriga medlemsstaten den där företaget har sin huvudsakliga verksamhet. För de fall det är särskilt svårt att avgöra i vilket land tjänsteleverantören är etablerad bör mekanismer för samarbete mellan medlemsstater införas. Den rådgivande kommittén bör kunna sammankallas brådskande för att granska sådana svårigheter.

(10) Marknadskommunikation är en förutsättning för finansieringen av informationssamhällets tjänster och utvecklingen av ett brett urval nya gratistjänster. Det ligger i konsumenternas och den lojala konkurrensens intresse att marknadskommunikationen, inbegripet rabatter, specialerbjudanden och pristävlingar, följer ett visst antal krav i fråga om öppenhet. Dessa krav påverkar inte tillämpningen av Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG [1] om konsumentskydd vid distansavtal. Detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av befintliga direktiv om marknadskommunikation, särskilt Europaparlamentets och rådets direktiv 98/43/EG [2] om reklam för tobaksvaror.

(11) I artikel 10.2 i 97/7/EG och artikel 12.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/66/EG av den 15 december 1997 om behandling av personuppgifter och skydd för privatlivet inom telekommunikationsområdet [3] behandlas frågan om användarens samtycke i samband med vissa former av icke önskad marknadskommunikation, och dessa bestämmelser är fullständigt tillämpliga på informationssamhällets tjänster.

(12) För att undanröja hindren för utvecklingen av de gränsöverskridande tjänster inom gemenskapen som de som utövar lagreglerade yrken annars skulle kunna erbjuda via Internet, är det nödvändigt att respekten för de etiska reglerna, vilka utarbetats för att bland annat skydda konsumenterna och folkhälsan, säkerställs på gemenskapsnivå. Etiska regler på gemenskapsnivå utgör ett viktigt redskap för att avgöra vilka etiska regler som är tillämpliga på marknadskommunikation, och i första hand bör man

[1] EGT L 144, 4.6.1997, s. 19.
[2] EGT L 213, 30.7.1998, s. 9.
[3] EGT L 24, 30.1.1998, s. 1.

uppmuntra att de utarbetas eller eventuellt anpassas snarare än att föreskriva dem i detta direktiv. Lagreglerad yrkesverksamhet bör i detta direktiv omfatta sådan verksamhet som definieras i artikel 1 d i rådets direktiv 89/48/EEG av den 21 december 1988 om en generell ordning för erkännande av examensbevis över behörighetsgivande högre utbildning som omfattar minst tre års studier ([1]).

(13) Alla medlemsstater bör ändra sin lagstiftning där det förekommer krav, främst formkrav, som kan hindra användningen av elektroniskt förmedlade avtal, med förbehåll för eventuella gemenskapsinitiativ avseende elektronisk fakturering i ett skatterättsligt perspektiv. Granskningen av den lagstiftning som föranleder sådana ändringar bör göras systematiskt och omfatta alla etapper och handlingar som krävs för avtalsprocessen, inbegripet arkivering av avtalet. Till följd av dessa ändringar bör det bli faktiskt möjligt, rättsligt och i praktiken, att använda avtal på elektronisk väg. Elektroniska signaturers rättsverkan omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 98/. . ./EG [om en gemensam ram för elektroniska signaturer] ([2]). Det är nödvändigt att förtydliga när ett avtal på elektronisk väg skall anses vara ingånget. Användarens godkännande av avtalet kan bestå i att utföra en online-betalning. Tjänsteleverantörens mottagningsbevis kan utgöras av online-leverans av en betaltjänst.

(14) Rådets direktiv 93/13/EEG ([3]) om oskäliga villkor och direktiv 97/7/EG utgör viktiga landvinningar för konsumentskyddet i samband med avtal, och dessa direktiv fortsätter att gälla helt och fullt för informationssamhällets tjänster. I dessa landvinningar ingår också rådets direktiv 84/450/EEG ([4]) om vilseledande reklam, ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 97/55/EG ([5]), rådets direktiv 87/102/EEG ([6]) om konsumentkrediter, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 98/7/EG ([7]), rådets direktiv 90/314/EEG ([8]) om paketresor, semesterpaket och andra paketarrangemang och Europaparlamentets och rådets direktiv 98/6/EG ([9]) om prismärkning av varor som erbjuds konsumenter. Detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av direktiv 98/43/EG, vilket antagits inom ramen för den inre marknaden, eller andra direktiv som rör skyddet av folkhälsan.

(15) Telehemligheten för elektroniska meddelanden säkerställs i artikel 5 i direktiv 97/66/EG. Enligt detta direktiv skall medlemsstaterna förbjuda alla former av uppfångande av elektroniska meddelanden av andra än avsändaren och mottagaren.

(16) Skillnaderna i befintlig och framväxande nationell lagstiftning och rättstillämpning avseende civilrättsligt och straffrättsligt ansvar för tjänsteleverantörer som agerar mellanhänder hindrar den inre marknaden från att fungera väl. Särskilt hindras utvecklingen av gränsöverskridande tjänster, och konkurrensen snedvrids. Tjänsteleverantörerna har i vissa fall skyldighet att handla för att förebygga eller hejda olaglig verksamhet. Detta direktiv bör utgöra en lämplig grund för att utarbeta snabba och tillförlitliga mekanismer för att avlägsna olaglig information och göra dem oåtkomliga. Det är lämpligt att sådana mekanismer utformas på grundval av frivilliga avtal mellan alla berörda parter. Alla parter som deltar i att tillhandahålla informationssamhällets tjänster har ett intresse av att anta och tillämpa sådana mekanismer. Detta direktivs bestämmelser om ansvar bör inte hindra att de berörda parterna utvecklar och i praktiken inför tekniska system för skydd och identifiering.

(17) Det bör åligga varje medlemsstat att där så krävs anpassa den lagstiftning som kan hindra användningen av mekanismer för extrajudiciell lösning av tvister via lämpliga elektroniska förbindelser. Denna anpassning bör medföra att sådana mekanismer rättsligt och i praktiken fungerar effektivt, även i gränsöverskridande fall. Instanserna för extrajudiciell lösning av konsumenttvister bör följa vissa grundprinciper som anges i kommissionens rekommendation 98/257/EG av den 30 mars 1998 om

([1]) EGT L 19, 24.1.1989, s. 16.
([2]) KOM(1998) 297 slutlig av den 13.5.1998.
([3]) EGT L 95, 21.4.1993, s. 29.
([4]) EGT L 250, 19.9.1984, s. 17.
([5]) EGT L 290, 23.10.1997, s. 18.
([6]) EGT L 42, 12.2.1987, s. 48.
([7]) EGT L 101, 1.4.1998, s. 17.
([8]) EGT L 158, 23.6.1990, s. 59.
([9]) EGT L 80, 18.3.1998, s. 27.

principer som skall tillämpas på de instanser som är ansvariga för förfaranden för reglering av konsumenttvister utanför domstol ([1]).

(18) Från tillämpningsområdet för detta direktiv måste vissa verksamheter undantas, med beaktande av det förhållandet att tjänsternas fria rörlighet på detta stadium inte kan tryggas med stöd av fördraget eller den befintliga sekundära gemenskapsrätten. Dessa undantag bör inte påverka eventuella instrument som kan komma att krävas för att se till att den inre marknaden fungerar väl. Beskattning, särskilt mervärdesskatt som är tillämplig på ett stort antal av de tjänster som omfattas av detta direktiv, bör undantas från detta direktivs tillämpningsområde. I detta sammanhang har kommissionen även för avsikt att utvidga tillämpningen av principen om beskattning vid ursprunget när det gäller tillhandahållande av tjänster på den inre marknaden. Härigenom kan enhetligheten i det övergripande tillvägagångssättet bevaras.

(19) När det gäller undantaget enligt detta direktiv beträffande avtalsförpliktelser enligt avtal som ingåtts av konsumenter bör dessa tolkas så att de innefattar information om de väsentliga delarna i avtalets innehåll, däribland rättigheter för konsumenten, som har ett avgörande inflytande på beslutet att ingå avtal.

(20) Detta direktiv bör inte vara tillämpligt på tjänster som härrör från tjänsteleverantörer som är etablerade i tredje land. Med tanke på den elektroniska handelns världsomspännande karaktär är det dock lämpligt att se till att gemenskapens ramverk överensstämmer med det internationella ramverket. Detta direktiv påverkar inte de pågående diskussionerna om rättsliga aspekter inom olika internationella organisationer (Världshandelsorganisationen, OECD, UNCITRAL) eller diskussionerna inom den globala affärsdialogen som inletts med utgångspunkt i kommissionens meddelande av den 4 februari 1998 ”Globaliseringen och informationssamhället. Behovet av stärkt internationell samordning” ([2]).

(21) Medlemsstaterna bör när de överför gemenskapsrättsakter till sin nationella rätt se till att vidta åtgärder som medför att gemenskapsrätten tillämpas lika effektivt och strikt som den nationella rätten.

(22) Antagandet av detta direktiv kan inte hindra medlemsstaterna från att beakta de olika sociala, samhälleliga och kulturella konsekvenser som informationssamhällets framväxt medför. Det kan inte heller hindra att medlemsstaterna i överensstämmelse med gemenskapsrätten vidtar kulturpolitiska åtgärder, i synnerhet på det audiovisuella området, med beaktande av sin språkliga mångfald, sina nationella och regionala särdrag och sitt kulturarv. Informationssamhällets utveckling bör alltid trygga att Europas medborgare får tillgång till det europeiska kulturarv som tillhandahålls i en digital miljö.

(23) I sin resolution av den 3 november 1998 om informationssamhällets konsumentdimension betonade rådet att konsumentskyddet förtjänar särskilt uppmärksamhet i detta sammanhang. Kommissionen kommer att undersöka i vilken omfattning de befintliga konsumentskyddsbestämmelserna inte erbjuder ett fullgott skydd inom inforamtionssamhället. I förekommande fall kommer kommissionen att kartlägga eventuella brister i denna lagstiftning och de delar där ytterligare åtgärder kan visa sig nödvändiga. Kommissionen bör där så krävs lägga fram särskilda ytterligare förslag för att avhjälpa de på detta sätt framkomna bristerna.

(24) Detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av rådets förordning (EEG) nr 2299/89 av den 24 juli 1989 om en uppförandekod för datoriserade bokningssystem ([3]), ändrat genom förordning (EEG) nr 3089/93 ([4]).

(25) I rådets förordning (EG) nr 2027/97 ([5]) och i Warszawakonventionen av den 12 oktober 1929 föreskrivs olika krav på lufttrafikföretag avseende den information de är skyldiga att ge sina passagerare om bland annat lufttrafikföretags skadeståndsansvar. Detta direktiv påverkar inte tillämpningen av dessa instrument.

([1]) EGT L 115, 17.4.1998, s. 31.
([2]) KOM(1998) 50 slutlig.
([3]) EGT L 220, 29.7.1989, s. 1.
([4]) EGT L 278, 11.11.1993, s. 1.
([5]) EGT L 285, 17.10.1997, s. 1.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

KAPITEL I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Syftet med detta direktiv är att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl, i synnerhet när det gäller den fria rörligheten för informationssamhällets tjänster mellan medlemsstaterna.

2. Genom detta direktiv tillnärmas, i den mån det krävs för att nå de mål som avses i punkt 1, de nationella bestämmelser som är tillämpliga på informationssamhällets tjänster och som rör den inre marknaden, tjänsteleverantörers etablering, marknadskommunikation, avtal på elektronisk väg, mellanhänders ansvar, etiska regler, extrajudiciell lösning av tvister, rättsliga medel samt samarbete mellan medlemsstaterna.

3. Detta direktiv kompletterar den gemenskapslagstiftning som är tillämplig på informationssamhällets tjänster, utan att det påverkar den befintliga nivån på skyddet av folkhälsan och konsumentskyddet som fastställs i gemenskapsrättsliga instrument, inbegripet de som antagits för att säkerställa den inre marknadens funktion.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med

a) **informationssamhällets tjänster**: tjänster som vanligtvis utförs mot ersättning på distans, på elektronisk väg och på individuell begäran av en tjänstemottagare.

I denna definition avses med

— ”på distans”: tjänster som tillhandahålls utan att parterna är närvarande samtidigt,

— ”på elektronisk väg”: en, tjänst som sänds vid utgångspunkten och tas emot vid slutpunkten med hjälp av utrustning för elektronisk behandling (inbegripet digital signalkomprimering) och lagring av uppgifter, och som i sin helhet sänds, befordras och tas emot genom tråd, radio, optiska medel eller andra elektromagnetiska medel,

— ”på individuell begäran av en tjänstemottagare”: en tjänst som tillhandahålls genom överföring av uppgifter på individuell begäran.

b) **tjänsteleverantör:** alla fysiska eller juridiska personer som tillhandahåller någon av informationssamhällets tjänster

c) **etablerad tjänsteleverantör:** en tjänsteleverantör som bedriver näringsverksamhet med hjälp av en fast etablering som inte är tidsbegränsad. Närvaron och användningen av teknisk utrustning och teknik för att tillhandahålla tjänsten innebär inte i sig att tjänsteleverantören är etablerad

d) **användare:** alla fysiska eller juridiska personer som yrkesmässigt eller på annat sätt använder någon av informationssamhällets tjänster, i synnerhet för att efterforska information eller göra den tillgänglig

e) **marknadskommunikation:** alla former av meddelanden som syftar till att direkt eller indirekt främja ett näringsdrivande företags, en organisations eller persons varor, tjänster eller anseende. Följande utgör i sig inte marknadskommunikation:

— Uppgifter som krävs för att direkt nå företagets, organisationens eller personens verksamhet, exempelvis ett domännamn eller en e-postadress.

— Meddelanden rörande företagets, organisationens eller personens varor, tjänster eller anseende som utarbetats oberoende av detta eller denna, i synnerhet utan ekonomisk ersättning.

f) **det samordnade området:** de krav som är tillämpliga på dem som tillhandahåller informationssamhällets tjänster och på informationssamhällets tjänster.

Artikel 3

Den inre marknaden

1. Varje medlemsstat skall se till att de av informationssamhällets tjänster som en på dess territorium etablerad tjänsteleverantör tillhandahåller överensstämmer med de nationella betämmelser som är tillämpliga i denna medlemsstat när det gäller det område som samordnas genom detta direktiv.

2. Medlemsstaterna får inte av skäl som rör det samordnade området enligt detta direktiv begränsa den fria rörligheten för dem av informationssamhällets tjänster som har ursprung i en annan medlemsstat.

3. Punkt 1 är inte tillämplig på bestämmelserna i artiklarna 9, 10 och 11, utom i den utsträckning den aktuella medlemsstatens lag är tillämplig till följd av dess bestämmelser inom internationell privaträtt.

KAPITEL II

PRINCIPER

AVSNITT 1

BESTÄMMELSER FÖR ETABLERING OCH UPPGIFTER

Artikel 4

Principen om avsaknad av förhandstillstånd

1. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att tillgången till verksamhet som tjänsteleverantör som tillhandahåller informationssamhällets tjänster inte får underkastas bestämmelser om förhandstillstånd eller andra krav som får till följd att denna tillgång blir beroende av ett beslut, en åtgärd eller ett visst handlande från en myndighets sida.

2. Punkt 1 påverkar inte tillämpningen av bestämmelser för tillståndsgivning som inte särskilt och uteslutande avser informationssamhällets tjänster, eller bestämmelser för tillståndsgivning som avses i Europaparlamentets och rådets direktiv 97/13/EG ([1]).

Artikel 5

Allmänna uppgifter som skall tillhandahållas

1. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att det i samband med informationssamhällets tjänster skall vara möjligt för användaren och de behöriga myndigheterna att enkelt och stadigvarande tillgå följande uppgifter:

a) Tjänsteleverantörens namn.

b) Den adress där tjänsteleverantören är etablerad.

c) Uppgifter, inbegripet e-postadress, med hjälp av vilka det går att snabbt ta kontakt med tjänsteleverantören och kommunicera direkt och effektivt med denne.

d) Om tjänsteleverantören är registrerad i ett handelsregister, det register där han är registrerad och hans registreringsnummer i detta register.

e) Om en verksamhet är enligt lag eller annan författning kräver tillstånd, den verksamhet som omfattas av tjänsteleverantörens tillstånd och kontaktuppgifter för den myndighet som utfärdat tillståndet.

f) Beträffande lagreglerade yrken:

— Den yrkesorganisation eller liknande där tjänsteleverantören är medlem, om han är medlem i en yrkesorganisation eller liknande sammanslutning.

— Den yrkestitel som utfärdats i etableringsmedlemsstaten, de bestämmelser som är tillämpliga på yrket i etableringsmedlemsstaten samt i vilka medlemsstater tjänsten tillhandahålls regelbundet.

g) I de fall där tjänsteleverantören bedriver mervärdesskattepliktig verksamhet, det mervärdesskattenummer han är registrerad under hos sin skattemyndighet.

2. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att priser för informationssamhällets tjänster skall anges klart och otvetydigt.

AVSNITT 2

MARKNADSKOMMUNIKATION

Artikel 6

Uppgifter som skall tillhandahållas

Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att marknadskommunikation skall uppfylla följande villkor:

a) Marknadskommunikationen skall vara klart identifierbar som sådan.

b) Den fysiska eller juridiska person för vars räkning marknadskommunikationen utförs skall vara klart identifierbar.

c) Säljfrämjande erbjudanden när sådana är tillåtna, såsom rabatter, premier och gåvor, skall vara klart identifierbara som sådana och villkoren för att utnyttja dem skall vara lätt tillgängliga och framställas klart och otvetydigt.

([1]) EGT L 117, 7.5.1997, s. 15.

d) Tävlingar eller säljfrämjande spel, när sådana är tillåtna, skall vara klart identifierbara som sådana och villkoren för deltagande i dem skall vara lätt tillgängliga och framställas klart och otvetydigt.

Artikel 7

Icke önskad marknadskommunikation

Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att icke önskad marknadskommunikation per e-post skall vara klart och otvetydigt identifierbar som sådan, så snart som användaren tar emot den.

Artikel 8

Lagreglerade yrken

1. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att marknadskommunikation för lagreglerade yrken som försiggår inom någon av informationssamhällets tjänster är tillåten, under förutsättning att den följer yrkesetiska regler för att skydda yrkets oberoende, värdighet och heder samt tystnadsplikt och lojalitet gentemot kunder och kolleger.

2. Medlemsstaterna och kommissionen skall uppmuntra branschorganisationer och liknande sammanslutningar att utarbeta etiska regler på gemenskapsnivå för att närmare ange vilka uppgifter som får lämnas i syfte att tillhandahålla informationssamhällets tjänster i enlighet med bestämmelserna i punkt 1.

3. Med avseende på de etiska reglerna på gemenskapsnivå får kommissionen, när så krävs för att säkerställa att den inre marknaden fungerar väl, i enlighet med förfarandet i artikel 23 närmare ange de uppgifter som avses i punkt 2.

AVSNITT 3

AVTAL PÅ ELEKTRONISK VÄG

Artikel 9

Behandling av avtal på elektronisk väg

1. Medlemsstaterna skall se till att det i deras lagstiftning är tillåtet med avtal på elektronisk väg. Medlemsstaterna skall särskilt förvissa sig om att de rättsliga bestämmelser som är tillämpliga på avtalsprocessen varken hindar en effektiv användning av avtal på elektronisk väg eller medför att sådana avtal förlorar verkan och rättslig giltighet på grund av att de förmedlats elektroniskt.

2. Medlemsstaterna får föreskriva attt punkt 1 inte är tillämpligt på följande avtalstyper:

a) Avtal där en notarie måste medverka.

b) Avtal som för att vara giltiga måste registreras hos en offentlig myndighet.

c) Familjerättsliga avtal.

d) Successionsrättsliga avtal.

3. Den förteckning över avtalstyper som anges i punkt 2 kan ändras av kommissionen i enlighet med det förfarande som anges i artikel 23.

4. Medlemsstaterna skall till kommissionen översända en fullständig förteckning över de avtalstyper som omfattas av undantaget enligt punkt 2.

Artikel 10

Uppgifter som skall tillhandahållas

1. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att, utom om två eller flera näringsidkande parter kommit överens om något annat, formerna för ingående av avtal på elektronisk väg skall framställas av tjänsteleverantören på ett klart och otvetydigt sätt innan avtalet ingås. Uppgifterna som skall tillhandahållas skall särskilt omfatta följande:

a) De olika faser som skall genomföras för att ingå avtalet.

b) Huruvida avtalet skall arkiveras när det är ingånget och tillgången till det.

c) Sätt att korrigera handhavandefel.

2. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att de steg som skall följas för att ingå ett avtal på elektronisk väg skall fastställas så att parternas samtycke blir fullständigt och informerat.

3. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att, utom om två eller flera näringsidkande parter kommit överens om något annat, tjänsteleverantörerna skall ange vilka eventuella etiska regler som gäller för dem samt elektronisk adress till dessa etiska regler.

Artikel 11

Tidpunkt för ingående

1. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att, utom om två eller flera näringsidkande parter kommit överens om något annat, [skall följande principer gälla] när en konsument uppmanas att uttrycka sitt samtycke med hjälp av teknisk utrustning, som till exempel att klicka på en ikon för att godta ett erbjudande från en tjänsteleverantör:

a) Avtalet är ingånget när användaren

— på elektronisk väg tagit emot tjänsteleverantörens bekräftelse av att denne mottagit användarens godkännande, och

— bekräftat mottagningen av mottagningsbekräftelsen.

b) Mottagningsbekräftelsen anses vara mottagen och godkännandet anses vara gjort när de parter de är ställda till har tillgång till dem.

c) Tjänsteleverantörens mottagningsbekräftelse och användarens godkännande skall sändas utan dröjsmål.

2. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att, utom om två eller flera näringsidkande parter kommit överens om något annat, tjänsteleverantören skall ställa till användarens förfogande erforderliga medel så att denne kan få kännedom om och rätta till sina handhavandefel.

AVSNITT 4

MELLANHÄNDERS ANSVAR

Artikel 12

Enbart vidarebefordran (”mere conduit”)

1. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att om någon levererar någon av informationssamhällets tjänster som består av vidarebefordran på ett kommunikationsnät av infromation som tillhandahållits av tjänstens användare, eller tillhandahållande av tillgång till ett kommunikationsnät, kan tjänsteleverantören endast ställas till svars för den vidarebefordrade informationen i samband med ett förbudsföreläggande, under förutsättning att tjänsteleverantören

a) inte avsänt meddelandet,

b) inte valt ut meddelandets mottagare, och

c) inte valt ut eller ändrat de uppgifter som ingår i meddelandet.

2. Sådan verksamhet med vidarebefordran och tillhandahållande av tillgång som avses i punkt 1 omfattar automatisk, förmedlande och tillfällig lagring av den vidarebefordrade informationen, under förutsättning att denna lagring enbart används för att vidarebefordra meddelandet på kommunikationsnätet och att dess varaktighet inte överskrider den tid som rimligtvis krävs för vidarebefordran.

Artikel 13

Cachning

Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att om någon levererar någon av informationssamhällets tjänster som består av vidarebefordran på ett nät av information som tillhandahållits av tjänstens användare kan tjänsteleverantören endast ställas till svars i samband med ett förbudsföreläggande för information som lagrats automatiskt, förmedlande och tillfälligt med det enda syftet att göra ytterligare befordran av informationen på andra användares begäran effektivare, under förutsättning att

a) tjänsteleverantören inte ändrar informationen,

b) tjänsteleverantören rättar sig efter villkoren för tillgång till informationen,

c) tjänsteleverantören rättar sig efter bestämmelserna om uppdatering av informationen, angivna enligt branschens standarder,

d) tjänsteleverantören inte ingriper i utrustningen, vilken överensstämmer med branschens standarder och endast används för att erhålla säkra uppgifter om informationens användning, och

e) tjänsteleverantören handlar utan dröjsmål för att avlägsna informationen eller göra den oåtkomlig så snart som han får kännedom om

— att informationen avlägsnats från den punkt där den ursprungligen lades ut på nätet,

— att informationen gjorts oåtkomlig, eller

— att behörig myndighet bestämt att informationen skall avlägsnas eller göras oåtkomlig.

Artikel 14

Värdtjänster

1. Medlemsstaterna skall i sin lagstiftning föreskriva att om någon levererar någon av informationssamhällets tjänster som består av lagring av information som tillhandahållits av tjänstens användare kan tjänsteleverantören endast ställas till svars för information som lagrats på begäran av en användare i samband med ett förbudsföreläggande, under förutsättning att

a) tjänsteleverantören inte hade kännedom om att verksamheten var olaglig och, beträffande skadeståndstalan, inte hade kännedom om fakta eller omständigheter som gjort den olagliga verksamheten uppenbar, eller

b) tjänsteleverantören så snart han fått sådan kännedom utan dröjsmål vidtagit åtgärder för att avlägsna informationen eller göra den oåtkomlig.

2. Punkt 1 är inte tillämplig om tjänstens användare handlar under tjänsteleverantörens bemyndigande eller överinseende.

Artikel 15

Avsaknad av krav på övervakning

1. Medlemsstaterna får inte ålägga tjänsteleverantörerna, i samband med tillhandahållande av sådana tjänster som avses i artiklarna 12 och 14, en allmän skyldighet att övervaka den inforamtion de vidarebefordrar eller lagrar, och inte heller några allmänna skyldigheter att de aktivt efterforskar fakta eller omständigheter som kan tyda på olaglig verksamhet.

2. Bestämmelserna i punkt 1 påverkar inte målinriktad och tillfällig övervakning som begärs av nationella rättsliga myndigheter i enlighet med nationell lagstiftning, när så krävs för att skydda statens säkerhet, försvaret eller den allmänna säkerheten och för att förebygga, utreda, uppspåra och beivra straffrättsliga överträdelser.

KAPITEL III

GENOMFÖRANDE

Artikel 16

Etiska regler

1. Medlemsstaterna och kommissionen skall uppmuntra

a) att branschorganisationer och liknande sammanslutningar utarbetar etiska regler på gemenskapsnivå avsedda att bidra till att artiklarna 5—15 ges en fullgod tillämpning,

b) att utkast till etiska regler på nationell nivå eller gemenskapsnivå översänds till kommissionen så att den kan granska deras förenlighet med gemenskapsrätten,

c) att de etiska reglerna finns tillgängliga på elektronisk väg på gemenskapens språk,

d) att branschorganisationerna och liknande sammanslutningar underrättar medlemsstaterna och kommissionen om utvärderingar av tillämpningen av deras etiska regler och dessas inverkan på rutiner, seder och bruk inom den elektroniska handeln.

2. I de frågor som rör dem bör konsumentorganisationerna delta i arbete med att utarbeta och tillämpa de etiska regler som avses i punkt 1 a.

Artikel 17

Extrajudiciell lösning av tvister

1. Medlemsstaterna skall se till att det i deras lagstiftning vid tvister mellan en leverantör och en användare av en informationssamhällets tjänster är tillåtet att använda metoder for extrajudiciell lösning av tvister, bland annat med hjälp av lämpliga elektroniska förbindelser.

2. Medlemsstaterna skall se till att dessa organ för extrajudiciell lösning av konsumenttvister följer gemenskapsrätten och principen om oberoende, öppenhetsprincipen, den kontradiktoriska principen, effektivitetsprincipen, legalitetsprincipen, frihetsprincipen samt representationsprincipen.

3. Medlemsstaterna skall uppmuntra organen för extrajudiciell tvistlösning att underrätta kommissionen om de beslut de fattar rörande informationssamhällets tjänster och lämna andra upplysningar om sina rutiner, seder och bruk som rör den elektroniska handeln.

Artikel 18

Rättsliga medel

1. Medlemsstaterna skall se till att verksamhet inom ramen för informationssamhällets tjänster kan bli föremål för effektiva rättsliga medel med hjälp av vilka man så snabbt som möjligt och via interimistiska förfaranden

kan vidta åtgärder i syfte att rätta till den påstådda överträdelsen och hindra att andra skador vållas de berörda intressena.

2. Handlingar som strider mot nationella bestämmelser om genomförande av artiklarna 5—15 i detta direktiv och som skadar konsumenternas intressen utgör överträdelser i den bemärkelse som avses i artikel 1.2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 98/27/EG (1).

Artikel 19

Samarbete mellan myndigheter

1. Medlemsstaterna skall se till att deras behöriga myndigheter har erforderliga befogenheter för övervakning och undersökning för att effektivt kunna genomföra detta direktiv, och att tjänsteleverantörerna till dessa nationella myndigheter inger de uppgifter som krävs.

2. Medlemsstaterna skall se till att deras behöriga myndigheter samarbetar med de nationella myndigheterna i de andra medlemsstaterna, och i detta syfte skall de utse en kontaktperson vars adress och telefonnummer skall inges till de andra medlemsstaterna och till kommissionen.

3. Medlemsstaterna skall så fort som möjligt lämna den hjälp och de uppgifter som en myndighet i en annan medlemsstat eller kommissionen begär, inbegripet via lämpliga elektroniska förbindelser.

4. Medlemsstaterna skall i sina förvaltningar inrätta kontaktpunkter som kan nås via elektroniska förbindelser till vilka användarna och tjänsteleverantörerna kan vända sig till för att

a) få information om sina rättigheter och skyldigheter i avtalsrättsligt hänseende,

b) få adress och telefonnummer till de myndigheter eller organisationer där användarna kan få upplysningar om sina rättigheter och lämna in klagomål, samt

c) få hjälp vid tvister.

5. Medlemsstaterna skall se till att deras behöriga myndigheter underrättar kommissionen om domstolsavgöranden och myndighetsbeslut som fattas inom deras territorium i fråga om tvister som rör informationssamhällets tjänster samt om rutiner, seder och bruk som rör den elektroniska handeln.

6. Formerna för det samarbete mellan de nationella myndigheterna som avses i punkterna 2—5 skall fastställas närmare av kommissionen i enlighet med det förfarande som anges i artikel 23.

7. Medlemsstaterna får begära att kommissionen i brådskande fall sammankallar den kommitté som avses i artikel 23 för att granska svårigheter med tillämpningen av artikel 3.1.

Artikel 20

Elektroniska förbindelser

Kommissionen får vidta åtgärder i enlighet med förfarandet i artikel 23 för att se till att de elektroniska förbindelser mellan medlemsstaterna som aves i artikel 17.1, artikel 19.3 och 19.4 fungerar väl.

Artikel 21

Sanktioner

Medlemsstaterna skall bestämma ett sanktionssystem som är tillämpligt på överträdelser av de nationella bestämmelser som utfärdas med tillämpning av detta direktiv, och skall vidta alla åtgärder som krävs för att säkerställa att dessa bestämmelser genomförs. Dessa sanktioner skall vara verkningsfulla, proportionerliga och avskräckande. Medlemsstaterna skall anmäla dessa bestämmelser till kommissionen senast det datum som anges i artikel 25, och alla efterföljande ändringar som rör bestämmelserna skall anmälas utan dröjsmål.

KAPITEL IV

AVGRÄNSNING AV TILLÄMPNINGSOMRÅDET OCH UNDANTAG

Artikel 22

Avgränsning av tillämpningsområdet och undantag

1. Detta direktiv är inte tillämpligt på

a) det skatterättsliga området,

(1) EGT L 166, 11.6.1998, s. 51.

b) det område som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 95/46/EG (1),

c) de verksamheter inom ramen för informationssamhällets tjänster som förtecknas i bilaga I. Förteckningen över verksamheter kan ändras av kommissionen i enlighet med det förfarande som anges i artikel 23.

2. Artikel 3 i detta direktiv är inte tillämplig på de områden som förtecknas i bilaga II.

3. Med avvikelse från artikel 3.2 och utan att det påverkar rättsliga förfaranden får medlemsstaternas behöriga myndigheter i överensstämmelse med gemenskapsrätten vidta åtgärder i syfte att begränsa den fria rörligheten för informationssamhällets tjänster under följande förutsättningar:

a) Åtgärderna skall vara

i) nödvändiga av någon av följande anledningar:

— den allmänna ordningen, i synnerhet skydd av minderåriga, eller bekämpning av hets mot personer av en viss ras, kön, religion eller nationalitet,

— hälsoskydd,

— den allmänna säkerheten,

— konsumentskyddet,

ii) vidtagna med avseende på någon av informationssamhällets tjänster som skadar de mål som avses i punkt i eller utgör en allvarlig risk att dessa mål skadas,

iii) proportionerliga mot dessa mål.

b) Medlemsstaten skall i förväg

— ha uppmanat den medlemsstat som avses i artikel 3.1 att vidta åtgärder, varpå denna senare medlemsstat inte vidtagit några åtgärder alls eller endast vidtagit otillräckliga åtgärder,

— ha anmält till kommissionen och till den medlemsstat i vilken tjänsteleverantören är etablerad sin avsikt att vidta sådana åtgärder.

c) Medlemsstaterna får i sin lagstiftning föreskriva att villkoren i punkt b inte är tillämpliga i brådskande fall. I sådana fall skall åtgärderna anmälas utan dröjsmål till kommissionen och till den medlemsstat i vilken tjänsteleverantören är etablerad, med uppgift om varför medlemsstaten bedömer fallet vara brådskande.

d) Kommissionen får avgöra huruvida åtgärderna är förenliga med gemenskapsrätten. Om så inte befinns vara fallet, skall medlemsstaten avhålla sig från att vidta de planerade åtgärderna eller skyndsamt avsluta vidtagna åtgärder.

KAPITEL V

RÅDGIVANDE KOMMITTÉ OCH SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 23

Kommitté

Kommissionens skall biträdas av en rådgivande kommitté bestående av företrädare för medlemsstaterna och med en företrädare för kommissionen som ordförande.

Kommissionens företrädare skall förelägga den rådgivande kommittén ett förslag till åtgärder. Kommittén skall yttra sig över förslaget inom den tid som ordföranden bestämmer med hänsyn till hur brådskande frågan är, om nödvändigt genom omröstning.

Yttrandet skall protokollföras och dessutom har varje medlemsstat rätt att begära att få sin uppfattning tagen till protokollet.

Kommissionen skall ta största hänsyn till det yttrande som kommittén avgett. Den skall underrätta kommittén om det sätt på vilket dess yttrande har beaktats.

Artikel 24

Rapportering

Inom tre år efter antagandet av detta direktiv, och därefter vartannat år, skall kommissionen till Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén överlämna en rapport avseende tillämpningen av detta direktiv, i förekommande fall åtföljd av förslag som syftar till att anpassa det till utvecklingen inom informationssamhällets tjänster.

(1) EGT L 281, 23.11.1995, s. 31.

Artikel 25

Överföring

Medlemsstaterna skall sätta i kraft de lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv senast inom ett år efter dagen för dess ikraftträdande. De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

Artikel 26

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft den tjugonde dagen efter det att det har offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 27

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

BILAGA I

VERKSAMHETER SOM INTE OMFATTAS AV DIREKTIVET

Verksamheter inom informationssamhällets tjänster, som avses i artikel 22.1 och som inte omfattas av detta direktiv:

— Verksamhet som notarie.

— Företrädande och försvar av en klient inför domstol.

— Verksamhet med penningspel, med undantag av sådana spel som genomförs som ett led i marknadskommunikation.

BILAGA II

UNDANTAG FRÅN ARTIKEL 3

Områden som avses i artikel 22.2 och på vilka artikel 3 inte är tillämplig:

— Upphovsrätt, närstående rättigheter samt rättigheter som avses i direktiv 87/54/EEG [1] och i direktiv 96/9/EEG [2] samt industriell äganderätt.

— Utgivning av elektroniska pengar av institutioner på vilka medlemsstaterna tillämpar ett av de undantag som anges i artikel 7.1 i direktiv . . ./. . ./EG [3].

— Artikel 44.2 i direktiv 85/611/EEG [4].

— Artikel 30 och avdelning IV i direktiv 92/49/EEG [5], avsnitt IV i direktiv 92/96/EEG [6], artiklarna 7 och 8 i direktiv 88/357/EEG [7] samt artikel 4 i direktiv 90/619/EEG [8].

— Avtalsförpliktelser enligt avtal som ingåtts av konsumenter.

— Icke önskad marknadskommunikation per elektronisk post, eller motsvarande individuellt meddelande.

---

[1] Rådets direktiv 87/54/EEG av den 16 december 1986 om rättsligt skydd för kretsmönster i halvledarprodukter, EGT L 24, 27.1.1987, s. 36.

[2] Europaparlamentets och rådets direktiv 96/9/EG av den 11 mars 1996 om rättsligt skydd för databaser (”databasdirektivet”), EGT L 77, 27.3.1996, s. 20.

[3] Europaparlamentets och rådets direktiv [om att starta och driva verksamhet i e-penninginstitut samt om tillsyn av sådan verksamhet].

[4] Rådets direktiv 85/611/EEG avn den 20 december 1985 om samordning av lagar och andra författningar som avser företag för kollektiva investeringar i överlåtbara värdepapper (fondföretag), EGT L 375, 31.12.1985, s. 3, senast ändrat genom Europaparlamentets och rådets direktiv 95/26/EG, EGT L 168, 18.7.1995, s. 7.

[5] Rådets direktiv 92/49/EEG av den 18 juni 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livförsäkring samt om ändring av direktiv 73/239/EEG och 88/357/EEG (tredje direktivet om annan direkt försäkring än livförsäkring), EGT L 228, 11.8.1992, s. 1, ändrad genom direktiv 95/26/EG.

[6] Rådets direktiv 92/96/EEG av den 10 november 1992 om samordning av lagar och andra författningar som avser direkt livförsäkring och om ändring av direktiven 79/267/EEG och 90/619/EEG (tredje livförsäkringsdirektivet), EGT L 360, 9.12.1992, s. 1, ändrat genom direktiv 95/26/EG.

[7] Rådets andra direktiv 88/357/EEG av den 22 juni 1988 om samordning av lagar och andra författningar som avser annan direkt försäkring än livsförsäkring, och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utöva friheten att tillhandahålla tjänster samt om ändring av direktiv 73/239/EEG, EGT L 172, 4.7.1988, s. 1, senast ändrat genom direktiv 92/49/EEG.

[8] Rådets direktiv 90/619/EEG av den 8 november 1990 om samordning av lagar och andra författningar om direkt livförsäkring, och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster, och om ändring av direktiv 79/267/EEG, EGT L 330, 29.11.1990, s. 50, ändrat genom direktiv 92/96/EEG.